

**PROGRAM WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU PLACÓWEK SZKOLNO –
WYCHOWAWCZYCH
W IŁAWIE
ROK SZKOLNY 2022/2023**

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Program Wychowawczo - Profilaktyczny stworzono w oparciu o następujące dokumenty:

- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn, zm.).
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. Nr.231, poz. 1375 z późn.zm).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 1,. poz. 55).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w dziedzinie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005r. Nr 179, poz. 1485).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013, poz.532).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 lutego 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. W sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r.,poz.57)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22.01.2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U z 2020r.,poz. 1008)
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. poz. 1711)
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.

I. WPROWADZENIE DO PROGRAMU.

Zadania wychowawcze Ośrodka są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój Ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Ośrodek jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwiać korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach. Wychowanie na dobrych, rzetelnych, uczciwych pracowników, troskliwych rodziców, miłych uczynnych sąsiadów, aktywnych członków lokalnej społeczności i obywateli Europy. Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z przedstawicielami grup odmiennych od ich grup odniesienia, np. mniejszości religijnych, narodowych, kulturowych.

Program powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych, rozmów, konsultacji z rodzicami, nauczycielami, przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego i pracownikami Zespołu Placówek Szkolno – Wychowawczych w Iławie. Program skierowany jest do wszystkich klas, grup wychowawczych na wszystkich poziomach kształcenia funkcjonujących w ZPSW. Przekazywane treści oraz sposób ich realizacji będą dostosowane do potrzeb i możliwości danej klasy / grupy wychowawczej z uwzględnieniem wieku i stopnia niepełnosprawności. Za realizację odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog, pielęgniarki szkolne, pracownicy szkoły.

II. Misja i wizja szkoły.

Misja szkoły

1. Dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest członkiem społeczności ośrodka.
2. Uczymy kochać, szanować i żyć kulturą i tradycją narodu polskiego, jednocześnie wychowujemy w poszanowaniu kultur i wartości innych narodów, czcimy i szanujemy symbole narodowe: godło Polski, flagę, Sztandar Ośrodka oraz symbole Unii Europejskiej.
3. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie.
4. Zwracamy szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów.
5. Propagujemy wśród uczniów zdrowy styl życia.
6. Dbamy o bezpieczeństwo uczniów.
7. Działalność wychowawcza ma charakter integralny, personalistyczny i indywidualny:

- Integralny- obejmuje wszystkie sfery rozwoju ucznia: fizyczną psychiczną, społeczną, aksjologiczną
  - Personalistyczny – stawia w centrum osobę ucznia
  - Indywidualny – tempo nauczania, wychowania, dobór treści i metod uwzględnia indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia.
8. Kształtujemy w uczniach poczucie własnej wartości i odrębności, indywidualności i niepowtarzalności, przy jednoczesnym poszanowaniu odrębności innych.
  9. W codziennej pracy kształtujemy postawy właściwego reagowania w sytuacjach trudnych, właściwego wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących zachowania swoje lub innych osób.
  10. Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy i rodzice wraz z uczniami tworzą dobrą atmosferę funkcjonowania społeczności Ośrodka, w której wszyscy będą czuć się bezpiecznie. Zapewniamy wsparcie psychologiczno – pedagogiczne dla uczniów, rodziców, nauczycieli poprzez stałą dostępność do specjalistów.
  11. Uczniowie bardziej sprawni pomagają osobom słabszym fizycznie i mającym problemy w samodzielnym funkcjonowaniu. Wspieramy edukację rówieśniczą mającą na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Wychowanie, którego wyznacznikiem są bieżące i perspektywiczne potrzeby wychowanków i kilkunastoletniej różnicy wieku, różniących się pod względem rozwoju emocjonalnego, intelektualnego, społecznego i fizycznego, posiadających różne doświadczenia życiowe - jest procesem bardzo trudnym, wymagającym od kadry pedagogicznej i pracowników Ośrodka dużego zaangażowania. Dlatego programy wychowawczo – profilaktyczne klas, grup wychowawczych, terapeutycznych, kół zainteresowań przenikają się wzajemnie i zazębiają z Programem Wychowawczo – Profilaktycznym Ośrodka.

Wizja szkoły

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną placówką, przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Program wychowawczo – profilaktycznym Ośrodka ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby. Jego realizacja ma umożliwić uczniowi wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności za własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. W pracy z uczniem nauczyciel podejmuje twórcze działania, które pozwolą realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, Europejczykami i członkami swojej „małej ojczyzny”. Będą szanować kulturę i tradycję. Szczególnie dbamy o rozwój fizyczny, psychiczny i

duchowy uczniów, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonywać słuszných wyborów.

III. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego.

1. Założenia ogólne.

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo – profilaktyczna w naszym Ośrodku polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **Fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. **Psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
3. **Spolecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. **Aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadanek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystanie aktywnych metod pracy.

Program wychowawczo – profilaktyczny realizowany jest przez wychowawców, nauczycieli wszystkich przedmiotów, pielęgniarki szkolne oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Realizacja programu odbywa się poprzez:

- działalność wychowawców klas, w ramach zajęć z wychowawcą grup wychowawczych i nauczycieli przedmiotów
- realizację zajęć z wychowawcą, w szczególności zajęć dotyczących istotnych problemów społecznych: zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska
- działalność np. Rady Ośrodka, Samorządu Uczniowskiego i Zespołu Korczakowskiego
- organizację zajęć specjalistycznych: rewalidacyjnych, rehabilitacyjnych, logopedycznych oraz muzykoterapię, zajęcia ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, terapię ręki, Integrację Sensoryczną itp.

- organizację zajęć profilaktycznych z zakresu promocji zdrowia, zapobiegania uzależnieniom i nauki właściwego korzystania z zasobów internetowych
- organizację zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych o charakterze terapeutycznym
- zajęcia z psychologiem z zakresu profilaktyki przemocy i wykorzystaniu seksualnemu
- udział w kampaniach społecznych np. „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” oraz „Bądź kumplem, nie dokuczaj”
- realizowanie programów profilaktycznych np. „ARS, czyli jak dbać o miłość”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, „Bieg po zdrowie”, „Szkoła Promująca Zdrowie”
- regularne rozmowy i konsultacje uczniów, nauczycieli, wychowawców, rodziców/opiekunów z pedagogiem/psychologiem
- uczestnictwo uczniów w kołach zainteresowań i zajęciach rozwijających uzdolnienia
- aktywny udział podopiecznych w uroczystościach szkolnych, lokalnych, narodowych
- organizowanie wycieczek szkolnych, rajdów oraz innych form rekreacji i wypoczynku, w tym turnusów rehabilitacyjnych, zajęć na pływalni miejskiej
- udział w różnorodnych zadaniach podejmowanych przez środowisko lokalne
- angażowanie uczniów do pracy w Spółdzielni Uczniowskiej „Sezamek”
- organizowanie Szkolnych Sejmików Uczniowskich w formie debat tematycznych dostosowanych do możliwości uczniów na różnych poziomach wiekowych
- wzmocnienie roli wolontariatu szkolnego oraz zwiększenie aktywności Samorządu Uczniowskiego
- kształtowanie przyjaznego klimatu w Ośrodku, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.

Zajęcia odbywają się w zespołach klasowych, grupach wychowawczych, terapeutycznych, kołach zainteresowań oraz indywidualnie. Wszystkie wymienione oddziaływania realizowane są przez wysoko wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, głównie przez pedagogów specjalnych, którzy podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w kursach i studiach podyplomowych promujących najnowsze trendy w pedagogice i psychologii. Kadrę pedagogiczną wspierają specjaliści z dziedziny psychologii, psychiatrii, terapeuci, lekarze różnych specjalności. Ośrodek utrzymuje stały kontakt m.in. z Policją, Sądem Rodzinnym, Strażą Pożarną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Centrum Edukacji, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, SANEPID-em, Miejskimi i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz organizacjami pozarządowymi i samorządowymi działającymi w społeczności lokalnej.

2. Cele szczegółowe:

Uczeń naszej szkoły:

- jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka,

- udziela pomocy rówieśnikom,
- szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka,
- jest odpowiedzialny,
- potrafi rozwiązywać konflikty,
- potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami(złość, gniew, strach),
- jest asertywny,
- potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia,
- godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata,
- czuje się bezpiecznie w swoim środowisku szkolnym,
- odróżnia dobro od zła,
- dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń,
- może rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, być kreatywnym.

3. Model absolwenta.

Absolwent jest:

- **aktywny:** posiada zainteresowania, pasje, wykazuje samodzielność, ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę;
- **odpowiedzialny:** umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje;
- **otwarty:** potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych;
- **optymistą:** pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych;
- **tolerancyjny:** szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka
- **świadomy swoich praw i praw innych ludzi:** zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

Poziom szkoły podstawowej, kl. I - III „Jestem dobrym kolegą i aktywnym wychowankiem”

WYCHOWANEK:

- zna i respektuje normy klasowe/grupowe,
- punktualnie i systematycznie uczęszcza na zajęcia lekcyjne,
- ma poczucie przynależności do klasy/ grupy
- przyjmuje właściwą postawę wobec obowiązków ucznia/ wychowanka
- chce i wyraża potrzebę działania w klasie / grupie wychowawczej,
- dba właściwie o higienę osobistą,
- potrafi utrzymać w czystości i porządku osobiste rzeczy, najbliższe otoczenie, ubrać się stosownie do pory roku,
- szanuje dorosłych, młodszych i rówieśników, okazuje to w słowach i działaniu,
- stosuje zwroty grzecznościowe,
- zna hymn państwowy i potrafi zachować prawidłową postawę podczas jego trwania,
- zna symbole narodowe, regionalne, europejskie i wie jak się wobec nich zachować,
- bierze udział w obchodach głównych świąt państwowych,
- rozpoznaje hymn i flagę Unii Europejskiej,
- zna i rozumie pojęcia: obowiązek, tolerancja, godność,
- dostrzega różnice między ludźmi i akceptuje je,
- rozróżnia dobro i zło w codziennych sytuacjach i właściwie reaguje,
- zna swoje prawa,
- potrafi rozpoznać sytuacje niebezpieczne,
- wie do kogo może się zwrócić o pomoc, zna numery do jednostek ratownictwa,
- potrafi skutecznie komunikować się w sposób społecznie akceptowalny,
- dostrzega swoje wady i zalety,
- odnosi sukcesy i znosi porażki, zachowując pozytywny obraz siebie,
- potrafi przeciwstawić się negatywnym naciskom grupy i powiedzieć „nie”,
- ma poczucie sprawstwa.

Poziom szkoły podstawowej, kl. IV - VIII „Wiem, kim chcę być”.

WYCHOWANEK:

- właściwie wywiązuje się z obowiązków ucznia i wychowanka,
- punktualnie i systematycznie uczęszcza na zajęcia lekcyjne, nieobecności usprawiedliwia zgodnie z przyjętymi ustaleniami,
- systematycznie odrabia zadania domowe i przygotowuje się do lekcji,
- nawykowo stosuje zwroty grzecznościowe,
- jest świadom swoich praw i obowiązków,

- zna i stosuje sposoby asertywnego odmawiania innym osobom,
- zna hymn państwowy i potrafi go zaśpiewać zachowując odpowiednią postawę,
- zna święta państwowe, ich historię oraz sylwetki wielkich Polaków, bierze aktywny udział w obchodach tych świąt,
- zna i ceni specyfikę regionu, potrafi aktywnie włączyć się w działania proekologiczne oraz popularyzujące region,
- rozpoznaje hymn i symbole Unii Europejskiej oraz zna ważniejsze wydarzenia związane z jej historią,
- reprezentuje Ośrodek w różnorodnych przedsięwzięciach o zasięgu lokalnym i regionalnym,
- potrafi jasno i konstruktywnie formułować wypowiedzi,
- obserwuje swoje zachowanie i prawidłowo je modyfikuje,
- rozumie potrzebę krytycyzmu wobec wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu,
- potrafi dokonywać samokontroli i samooceny,
- zna wartości rodziny oraz kultywuje jej tradycje,
- rozumie znaczenie życia i zdrowia jako najważniejszych wartości, potrafi właściwie zareagować w sytuacjach zagrożenia,
- chce i potrafi się pozytywnie zaprezentować,
- ma świadomość swoich zdolności, zainteresowań i możliwości dalszego kształcenia,
- potrafi wybrać przyszły zawód,
- zna i potrafi prawidłowo ocenić negatywne skutki uzależnień,
- umie sobie radzić z własną i cudzą agresją w sposób społecznie akceptowalny,
- rozpoznaje i wywiązuje się ze swoich obowiązków wobec szkoły, rodziny, najbliższego otoczenia,
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy,
- jest otwarty i tolerancyjny wobec grup odmiennych od swojej grupy odniesienia, np. mniejszości religijnych, narodowych, kulturowych.

Poziom branżowej szkoły I stopnia „ Będę dobrym obywatelem i pracownikiem”

WYCHOWANEK:

- punktualnie i systematycznie uczęszcza na zajęcia lekcyjne i praktycznej nauki zawodu, nieobecności usprawiedliwia zgodnie z przyjętymi zasadami,
- dostrzega wpływ innych osób na kształtowanie osobowości i drogi życiowej, potrafi to prawidłowo ocenić,
- rozumie wagę wyznaczonych celów, potrafi je określić i dąży do ich osiągnięcia,
- zna i rozumie swoje obowiązki, wywiązuje się z obowiązków wobec szkoły, rodziny, najbliższego otoczenia,
- umie sobie radzić z własną i cudzą agresją w sposób społecznie akceptowany,

- zna i rozumie zgubny wpływ uzależnień, nie stosuje środków psychoaktywnych,
- rozumie znaczenie rodziny w życiu człowieka, chce w przyszłości tworzyć prawidłowo funkcjonującą rodzinę,
- wspólnie z wychowawcami i rówieśnikami próbuje rozwiązywać problemy wychowawcze z którymi się spotyka,
- zna najważniejsze instytucje udzielające pomocy młodzieży, osobom dorosłym, rodzinom,
- współtworzy „kulturę wzorców pozytywnych”,
- jest odpowiedzialny w stosunku do powierzonych zadań i osób z którymi współpracuje,
- zna i stosuje zasady BHP w pracy zawodowej,
- orientuje się w potrzebach lokalnego rynku pracy, chce podjąć pracę i potrafi jej aktywnie szukać,
- umie aktywnie i w sposób społecznie akceptowalny wypoczywać, dba o zdrowie,
- buduje własną hierarchię wartości w oparciu o ogólnie akceptowane normy moralne,
- ceni życie i zdrowie, jako najważniejsze wartości,
- zna podstawowe struktury organizacyjne państwa polskiego, ich rolę i zadania,
- śledzi ważne wydarzenia z życia państwa,
- zna hymn państwowy i potrafi go zaśpiewać przyjmując odpowiednią postawę,
- zna święta państwowe, ich historię i sylwetki wybitnych Polaków,
- rozpoznaje hymn i symbole Unii Europejskiej,
- zna ceremoniał Ośrodka i stosuje się do niego,
- krzewi idee samorządności,
- obce są mu idee nacjonalizmu, szowinizmu i faszyzmu,
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy,
- jest otwarty, tolerancyjny wobec grup odmiennych od swojej grupy odniesienia, np. mniejszości religijnych, narodowych, kulturowych.

Poziom specjalnej szkoły przysposabiającej do pracy – „Jestem samodzielny na miarę swoich możliwości”

WYCHOWANIEK:

- punktualnie i systematycznie uczęszcza na zajęcia lekcyjne, nieobecności usprawiedliwia zgodnie z przyjętymi zasadami,
- zna swoje podstawowe prawa i obowiązki względem szkoły, rodziny, kraju,
- ma poczucie własnej wartości i aktywnie uczestniczy w życiu zespołowym,
- przewiduje konsekwencje swojego zachowania,
- rozpoznaje, rozumie, akceptuje uczucia innych ludzi,
- umie odmówić, powiedzieć „nie” w klasie, grupie, rówieśnikom,
- umie wyrażać szacunek do innych ludzi,
- podejmuje decyzje, akceptuje decyzje innych, różne od jego własnych,

- rozumie wartości koleżeństwa, przyjaźni, moralności,
- zna i szanuje symbole narodowe oraz symbole Unii Europejskiej,
- potrafi zaśpiewać hymn państwowy i przyjąć właściwą postawę,
- zna ceremoniał ośrodka i stosuje się do niego,
- umie prawidłowo się zachować w sytuacji zagrożenia, stosuje zasady BHP,
- zna role społeczne pełnione w dorosłym życiu i wie jakie obowiązki są z nimi związane,
- potrafi aktywnie, bezpiecznie, w sposób społecznie akceptowany spędzać czas wolny,
- rozumie, że ma możliwość wpływania na swoje samopoczucie,
- dba o zdrowie i sprawność psychofizyczną – uczestniczy w aktywnych formach wypoczynku,
- potrafi załatwić swoje podstawowe sprawy urzędowe,
- zna najważniejsze instytucje udzielające pomocy młodzieży, osobom dorosłym, rodzinom,
- rozpoznaje sytuacje zagrożenia i prawidłowo na nie reaguje,
- potrafi zachować się godnie i kulturalnie w miejscach publicznych,
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy,
- jest otwarty i tolerancyjny wobec grup odmiennych od swojej grupy odniesienia, np. mniejszości religijnych, narodowych, kulturowych.

4. Diagnoza środowiska szkolnego i sytuacji wychowawczej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- 1) wyników badania klimatu psychospołecznego wśród uczniów, rodziców i pracowników szkoły
- 2) wyników ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego, ewaluacji wewnętrznej (w roku poprzednim): „Bezpieczeństwo psychospołeczne uczniów po powrocie do szkoły po okresie zawieszenia zajęć w poprzednim roku zajęć” oraz „Świadomość i skala zjawiska cyberprzemocy” jak również badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów po powrocie do nauki stacjonarnej „Dobrostan i potrzeby ucznia”
- 3) spostrzeżeń i opinii nauczycieli, wychowawców, specjalistów na temat uczniów, z którymi prowadzą zajęcia lekcyjne i wychowawcze
- 4) obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dziennika, sprawozdań śródrocznych i rocznych opracowanych przez wychowawców, sprawozdań pedagoga i psychologa, wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora i innych dokumentów szkolnych

- 5) rozmów z uczniami, ich rodzicami, kuratorami społecznymi i sądowymi, asystentami rodzin, pracownikami M-GOPS.

Z analizy przeprowadzonych badań wynika, że nasi uczniowie lubią przebywać w towarzystwie swoich kolegów i koleżanek z klasy. Dla zdecydowanej większości dzieci i młodzieży szkoła, jest miejscem, w którym czują się bezpiecznie. Uczniowie czują się wspierani przez wychowawców w trudnych sytuacjach, a także czują, że nauczyciele szanują ich potrzeby. Przeświadczeni są o ich życzliwości i trosce. Większe zagrożenie bezpieczeństwa uczniowie odczuwają ze strony rówieśników. 57% uczniów na terenie szkoły spotkała się ze zjawiskiem przemocy, fizycznej jak i psychicznej. Zdecydowana większość ankietowanych wie, że w szkole są osoby, którym mogą zaufać i powiedzieć o swoich problemach. Większość uczniów informuje, rodziców co dzieje się na terenie szkoły. Nasi podopieczni twierdzą, że w szkole podejmowane są działania, które służą zapobieganiu i zwalczaniu nałogów wśród młodzieży. Zdecydowana większość uczniów zadeklarowała, że nie miała styczności z narkotykami, dopalaczami i nikt nie namawiał ich do spróbowania środków odurzających. Część uczniów twierdzi, że nie posiada wiedzy na temat profilaktyki zażywania środków odurzających i jednocześnie chcieliby uzyskać informacje na ten temat. Najbardziej preferowaną przez uczniów formą zdobywania wiedzy w tym zakresie są lekcje z wychowawcą, na drugim miejscu z psychologiem i pedagogiem. Ankietowani zadeklarowali, że w przypadku problemów z alkoholem lub narkotykami najchętniej zwróciliby się o pomoc do rodziców i wychowawców a następnie do psychologa i pedagoga.

W wyniku diagnozy i ewaluacji programu wychowawczo - profilaktycznego wyłoniono następujące obszary problemowe:

- 1) przemoc słowna – wulgaryzmy, wyzwiska, wyśmiewanie, obmawianie, poniżanie, zastraszanie, grożenie
- 2) przemoc fizyczna – przepychanki, kopanie, szarpanie, ściskanie
- 3) konflikty między uczniami, brak integracji w grupach rówieśniczych
- 4) nie respektowanie przez część uczniów zasad obowiązujących w szkole
- 5) palenie papierosów przez grupę nastolatków
- 6) neutralny stosunek części uczniów do osób zażywających narkotyki lub dopalacze
- 7) niedostateczny poziom wiedzy na temat szkodliwości zażywania środków odurzających oraz zagrożeń w Internecie i cyberprzemocy
- 8) nadużywanie i dysfunkcyjne używanie telefonów komórkowych
- 9) problemy z absencją szkolną, wagary.

Aby chronić ucznia przed zagrożeniami i zapobiegać negatywnym skutkom należy poznać przede wszystkim motywy tych zachowań. Nasze obserwacje i znajomość środowiska wskazują, że przyczyną niepokojących zachowań uczniów najczęściej są:

- Problemy w rodzinie – brak umiejętności rodziców w wspieraniu rozwoju własnego dziecka, brak ustalonych zasad w domu rodzinnym
- Negatywne wzorce
- Chęć zwrócenia na siebie uwagi, znalezienie miejsca w grupie
- Odreagowanie emocji
- Brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, uległość wobec presji grupy
- Poczucie bezkarności
- Nuda
- Problemy zdrowotne (często problemy psychiczne)
- Niepełnosprawność intelektualna.

Biorąc pod uwagę wyniki diagnozy i motywy negatywnych zachowań uczniów a także czynniki sprzyjające tworzeniu przyjaznego środowiska w szkole należy przyjąć następujące kierunki działań profilaktycznych:

- promowanie zdrowego stylu życia – przeciwdziałać paleniu papierosów (e-papierosów), piciu alkoholu i napojów energetycznych, zażywaniu narkotyków i dopalaczy, odurzaniu się, zapobieganie różnego rodzaju uzależnieniom, dbanie o zdrowie psychiczne i fizyczne
- zapobieganie przemocy słownej i fizycznej
- prowadzenie działań integracyjnych w celu budowania dobrych relacji rówieśniczych
- niesienie pomocy uczniom i ich rodzinom w trudnej sytuacji, wzmocnienie roli rodziny
- dbanie o szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza nią
- kształtowanie wśród uczniów postawy asertywne, empatyczne, tolerancyjne i rozważne.

Rekomendacje:

1. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności klasowej poprzez prowadzenie różnorodnych zajęć integrujących grupę - szczególnie na początku roku szkolnego oraz po dołączeniu do klasy nowego ucznia. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole. Upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów.
2. Poszerzanie wiedzy wśród uczniów na temat negatywnego wpływu środków psychoaktywnych na funkcjonowanie człowieka. Dalsze kształtowanie świadomości u młodych ludzi, że wszelkie używki są szkodliwe i niebezpieczne. Uczniowie dużym zaufaniem w szkole obdarzają wychowawców, zatem preferowaną formą przekazu wiedzy na ten temat są lekcje z wychowawcą.

3. Lekcje profilaktyczne, chroniące uczniów przed ryzykiem zażywania substancji psychoaktywnych a także chroniące przed agresorem powinny zawierać elementy wzmacniające samoocenę, ćwiczenia wzmacniające umiejętności podejmowania decyzji oraz kontrolowania uczuć i emocji, a także ćwiczenia rozwijające umiejętności komunikacyjne wśród uczniów.
4. Wzmacnianie pozytywnych relacji z rodzicami uczniów, by zachęcić ich do współpracy dla dobra ich dziecka.
5. Rozwijanie świadomości emocjonalnej pozwalającej na dokonywanie mądrych wyborów, kształcenie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami oraz dostarczanie wiedzy na temat właściwego sposobu rozwiązywania konfliktów. Zwiększanie poczucia własnej wartości i sprawstwa.
6. Prowadzenie działań na rzecz upowszechnienia wiedzy na temat zdrowia psychicznego. Ochrona i wspieranie zdrowia psychicznego i fizycznego podczas zajęć szkolnych jak również podczas zajęć w grupach wychowawczych w internacie.
7. Pomoc nowym uczniom, a szczególnie pochodzenia ukraińskiego w przezwycięzeniu trudności adaptacyjnych.
8. Promowanie wśród uczniów rozmów z psychologiem oraz pedagogiem jako możliwość otrzymania dodatkowego wsparcia w trudnym czasie.
9. Upowszechnianie programów edukacyjnych z zakresu zdrowego i aktywnego trybu życia.
10. Budowanie wśród uczniów umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy i agresji, zwracanie uwagi na możliwość porozumiewania się za pomocą dialogu. Kształtowanie umiejętności pozytywnego zwracania się do siebie. Zwracanie podopiecznym uwagi, że przezywanie, wyśmiewanie i obmawianie to równie poważna i niebezpieczna forma przemocy, podobnie jak przemoc fizyczna.
11. Dalsze uświadamianie uczniom skali niebezpieczeństwa cyberprzemocą oraz szerzenie wiedzy na temat ochrony prywatności w sieci i właściwego korzystania ze stron internetowych, portali społecznościowych oraz serwisów streamingowych.
12. Wzmacnianie u uczniów motywacji do nauki poprzez wskazywanie pozytywnych aspektów posiadania wykształcenia oraz nabycia umiejętności praktycznych w szkole.
13. Upowszechnianie informacji o możliwościach pozyskania pomocy i wsparcia zarówno dla siebie jak i dla członków rodziny.
14. Zwiększenie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia.
15. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców umożliwiających budowanie pozytywnych relacji z uczniami, wychowankami i ich rodzicami.

5. Kryteria efektywności:

- 1) wszyscy uczniowie naszego Ośrodka są poddani oddziaływaniom tego programu,

- 2) wszyscy nauczyciele, wychowawcy realizują program wychowawczo – profilaktyczny, uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych, grupowych planów pracy,
- 3) rodzice uczniów znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

W szkole pamiętamy o tym, aby uczyć uczniów otwartości i odwagi, wiary we własne siły i możliwości. Często słysząc słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele. Wychowani w poczuciu bezpieczeństwa, uczą się ufać sobie i innym. Otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Wspieramy tych którym potrzebna jest pomoc w nauce.

Przystępując do realizacji działań z zakresu programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły, należy również uwzględnić:

- **Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023:**
- Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
  - Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
  - Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
  - Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
  - Wspomaganie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023.
  - Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
  - Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
  - Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
  - Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

➤ **Okres nieobecności dzieci i młodzieży w szkole.**

- Biorąc pod uwagę skutki edukacji zdalnej i czas wakacji wskazane jest, aby pierwsze tygodnie września wykorzystać na integrację, odnowienie relacji, wspólnoty i kształtowanie właściwych stosunków społecznych. Niezbędne oczywiście jest również omówienie i wdrażanie zasad bezpiecznego przebywania w szkole wg aktualnych zasad epidemiologicznych zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji i Nauki.

➤ **Potrzeby uczniów ukraińskich** (w przypadku pojawienia się uczniów ukraińskich w szkole). Proponowane działania:

- Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole.
- Integrowanie społeczności klasowej i wewnątrzszkolnej.
- Udzielanie uczniom odpowiedniej pomocy i wsparcia.
- Zbudowanie relacji z rodzicami dzieci z Ukrainy ze względu na możliwość pozyskania wiarygodnych informacji dotyczących potrzeb dziecka, jego niepokojów, obaw, samopoczucia w nowym miejscu, relacji z rówieśnikami.

6. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

1) Dyrektor Ośrodka:

- a) dba o prawidłowe funkcjonowanie Ośrodka, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy,
- b) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- f) może, za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły,
- g) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;

2) Pedagog i psycholog szkolny:

- a) diagnozują sytuacje wychowawcze w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- b) udzielają pomocy psychologicznej – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- c) podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów uczniów,
- d) minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- e) inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,

- f) pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,

3) Nauczyciele:

- a) oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- b) odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych,
- c) udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- d) wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- e) inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- f) kształcą i wychowują uczniów w duchu patriotyzmu,
- g) reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- h) dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,
- i) wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- j) współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencjami i postawą,
- k) proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- l) realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo – profilaktycznego.

4) Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- a) współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- b) znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujące członków społeczności szkolnej,
- c) akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- d) współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności,
- e) mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej,

5) Rodzice:

- a) mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- b) znają i akceptują Program Wychowawczo-Profilaktyczny proponowany przez szkołę,
- c) wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,

- d) wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- e) aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- f) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- g) uczestniczą w proponowanych formach pedagogizacji,
- h) stosują zasady profilaktyki domowej.

6. Wychowawcy klas:

- a) dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- b) wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- c) prowadzą dokumentację nauczania,
- d) opracowują i realizują Program Wychowawczo – Profilaktyczny,
- e) koordynują pracę wychowawczo – profilaktyczną w zespole klasowym,
- f) dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- g) podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- h) wnoszą o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów,
- i) współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie,
- j) współpracują z rodzicami, włączają w sprawy programowe i organizacyjne klasy.

IV. Treści i działania.

1. Treści i działania o charakterze wychowawczo - profilaktycznym dla uczniów kl. I-III.

Obszar	ZADANIA - sposoby realizacji
Zdrowie – edukacja zdrowotna	1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych w dobie zagrożenia pandemią. 2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. 3. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym. 4. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie. 5. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. 6. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo - skutkowego. 7. Uświadomienie wpływu przyrody na życie ludzi. 8. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.

	<p>9. Angażowanie uczniów do udziału w zawodach sportowych np. w ramach Olimpiad Specjalnych czy Mikołajkowych zawodach pływackich itp.</p> <p>10. Udział w programach np. Szkoła promująca zdrowie, Trzymaj formę, Program dla szkół, Fluoryzacji zębów.</p> <p>11. Zorganizowanie spotkania dla rodziców z lekarzami różnych specjalizacji (np. psychiatrą dziecięcym, dietetykiem)</p>
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych podczas zabaw integrujących grupę. 2. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł i zasad w klasie i w szkole. Wzajemne poznanie się. 3. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. 4. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi, reagowanie na przemoc. 5. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. 6. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszymi potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. 7. Aktywny udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. 8. Angażowanie uczniów do udziału w konkursach szkolnych np. Spotkanie z poezją, Mam talent itp.
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się. Eliminowanie wulgaryzmów. 2. Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła. 3. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego regionu, narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność. 4. Wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci – udział w lekcjach bibliotecznych, wyjazdy do teatru, muzeum, itp. 5. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.

	<p>6. Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz zgodnej pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku, bazowanie na mocnych stronach dziecka.</p> <p>7. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, rozwijanie samodzielności, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.</p> <p>8. Utrwalanie tradycji rodzinnych, rozwijanie wartości rodzinnych.</p> <p>9. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań.</p> <p>10. Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symbolii tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną. Udział w uroczystościach szkolnych.</p> <p>10. Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji - udział w zajęciach artystycznych, sportowych i innych zajęciach pozalekcyjnych.</p> <p>11. Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i poczucia sprawczości.</p> <p>12. Kształtowanie świadomości potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>13. Rozwijanie postaw ekologicznych oraz postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimedialnych. Uświadomienie szkodliwego oddziaływania sprzętu multimedialnego na organizm człowieka.</p> <p>3. Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach.</p> <p>4. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym. Udział w programie „Bezpieczna droga do szkoły” przy współpracy z Policją.</p> <p>5. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.</p> <p>6. Reagowanie na wszelkie przejawy agresji i przemocy.</p> <p>7. Doskonalenie kompetencji rodziców, nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki i używania</p>

	niebezpiecznych środków, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego poprzez uczestnictwo w pedagogizacjach dla rodziców, zajęciach warsztatowych, kursach, szkoleniach prowadzonych przez instytucje szkolące, w tym PP-P, KPP, SANEPID.
--	--

2. Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów klas IV – VIII .

Obszar	ZADANIA - sposoby realizacji
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. 2. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. 3. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. Aktywny udział w programie „Trzymaj formę” oraz zawodach sportowych. 4. Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania, decyzje. Przewiduje konsekwencje zdrowotne swojego postępowania. 5. Przestrzeganie zasad zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. 6. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. 7. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. 8. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. 9. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. Promowanie zdrowia psychicznego, zapobieganie stanom lękowym i depresji wśród dzieci i młodzieży.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności klasowej poprzez prowadzenie różnorodnych zajęć integrujących grupę (szczególnie na początku roku szkolnego oraz po dołączeniu do klasy nowego ucznia). 2. Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania w zespole.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł i zasad w klasie, w szkole, w internacie. 4. Nauka wyrażania własnych opinii, przekonań i poglądów w sposób społecznie akceptowany. 5. Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych potrzeb. 6. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. 7. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz ochrony środowiska oraz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). 8. Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota, grupa wychowawcza). 9. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. 10. Rozwijanie samorządności. Udział w pracach Samorządu Uczniowskiego. 11. Aktywny udział w uroczystościach i apelach szkolnych, konkursach, zawodach. 12. Rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów. 13. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej. 14. Rozwijanie patriotyzmu i szacunku do przeszłości.
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze – udział w przeglądach, konkursach, akcjach społecznych. 2. Rozwijanie zainteresowań i pasji ucznia. Zapoznanie ze specyfiką wybranych zawodów. 3. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia – motywowanie do nauki i zapobieganie absencji szkolnej. Omawianie konsekwencji opuszczania zajęć. 4. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. Zauważanie właściwego zachowania. 5. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. 6. Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Udział w zajęciach pozaszkolnych. 7. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego - angażowanie uczniów do przygotowywania apeli szkolnych związanych z obchodami świąt narodowych. Zapoznanie młodzieży z historią miasta, regionu. 8. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. 9. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz środowiska i lokalnej społeczności np. wolontariat, udział w akcjach społecznych. 10. Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.

	<p>11. Uwrażliwienie na przestrzeganie norm i zasad obowiązujących w szkole i w internacie. Konsekwentne reagowanie na łamanie tych zasad przez wszystkich pracowników szkoły i rodziców.</p> <p>12. Dostarczanie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, wychowawcom i opiekunom na temat skutecznych sposobów oddziaływań wychowawczych poprzez spotkania ze specjalistami.</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>1. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p> <p>2. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami.</p> <p>3. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii i informacyjnych.</p> <p>4. Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>5. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.</p> <p>6. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p> <p>7. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich - współpraca kuratorem sądowym.</p> <p>8. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>9. Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych - współpraca z policją.</p> <p>10. Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <p>11. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>12. Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>13. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku i stresu.</p> <p>14. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p> <p>15. Dostarczanie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, wychowawcom i opiekunom na temat skutecznych sposobów oddziaływań profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami.</p> <p>16. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – diagnoza środowiska, współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia.</p>

3. Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów branżowej szkoły I stopnia oraz uczniów szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.

Obszar	ZADANIA - sposoby realizacji
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabycie i rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem i emocjami. 2. Rozwijanie umiejętności ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu poczucie sprawstwa i wpływu na własne życie. 3. Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego. 4. Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju. 5. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i u osób w swoim otoczeniu. 6. Promowanie zdrowia psychicznego czyli wzmocnienie zdrowia psychicznego, dobrego samopoczucia i poprawę jakości życia. Dążenie do dobrostanu i satysfakcji. 7. Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków. 8. Dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zachowań ryzykownych na prozdrowotne.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron. 2. Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koło zainteresowań, wolontariat itp.) 3. Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie. Integrowanie grupy. 4. Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki. 5. Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów z zastosowaniem negocjacji i mediacji. 6. Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi opartych na szacunku, akceptacji, zrozumieniu. 7. Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.

<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych , narodowych, państwowych i lokalnych. 2. Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość. 3. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływu rówieśników i mediów na zachowania. 4. Rozwijanie szacunku dla przyrody, kultury i dorobku narodowego. 5. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. 6. Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań. 7. Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób. 8. Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu , wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym. 9. Rozwijanie kreatywności oraz zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów. 10. Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie postaw aprobujących abstynencje i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym(pozytywny stosunek do abstynencji) poznawczym(dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych), behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych). 2. Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych. 3. Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów. 4. Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy. 5. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno – gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych , brak ideałów, nachalna reklama itp.). 6. Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych. 7. Wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat.

Proponowane tematy do realizacji przez nauczycieli i wychowawców na zajęciach z uczniami i wychowankami.

1. Wrzesień - Integracja bazą do zabawy i nauki.
2. Październik – Wzmocnienie zdrowia psychicznego.
3. Listopad – Przeciwdziałanie przemocy, kształtowanie właściwych postaw.
4. Grudzień - Dobra Relacja.
5. Styczeń – Skuteczna komunikacja.
6. Luty - Bezpieczeństwo i zagrożenia w sieci.
7. Marzec – Przyjaźń, emocje, tolerancja.
8. Kwiecień – Ekologiczne wyzwania - rozwijanie postawy odpowiedzialnej za środowisko naturalne.
9. Maj – Rola i funkcje rodziny. Moje marzenia.
10. Czerwiec – Współczesne zagrożenia.

Wszystkie zaplanowane konkursy, przeglądy, uroczystości, zawody itp. będą odbywały się zgodnie z aktualnie obowiązującymi wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Edukacji i Nauki. W związku z dynamicznie zmieniającą się sytuacją epidemiologiczną w Polsce, niektóre z zaplanowanych działań mogą zostać odwołane lub przeprowadzone będą w sposób zdalny.

V. System motywacyjny.

Celem naszego systemu motywacyjnego w wychowywaniu jest mobilizowanie uczniów do właściwych, oczekiwanych zachowań oraz przyjmowania przez nich wartości i zasad jakie preferuje ten program. Motywacja polegać ma przede wszystkim na wyróżnianiu i nagradzaniu pozytywnych zachowań i postaw. Uczniowie, którzy na miarę swoich możliwości, wyróżniają się zaangażowaniem i systematycznością w nauce, zachowaniu i pracy społecznej na rzecz klasy i szkoły, mogą być nagradzani:

- wyróżnieniem wobec klasy przez nauczyciela i wychowawcę
- wpisem pozytywnej uwagi do dziennika
- wyróżnieniem wobec całej społeczności uczniowskiej przez dyrektora szkoły Pamiątkową Pocztówką Korczakowską
- nagrodami rzeczowymi za zebranie największej ilości w/w kartek, osiągnięcia w nauce, sporcie i innych dziedzinach.

VI. Ewaluacja programu.

Przebieg pracy wychowawczo – profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Analiza dokumentacji szkolnej oraz informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych i profilaktycznych w kolejnym roku szkolnym.

VII. Ustalenia końcowe.

Za realizację Programu Wychowawczo – Profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Zespołu Placówek Szkolno – Wychowawczych. Dyrektor Ośrodka czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Program jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji, podlega monitorowaniu i ewaluacji.

W każdym roku szkolnym opracowany jest w oddzielnym dokumencie „Harmonogram imprez i uroczystości szkolnych” oraz „Procedury postępowania w sytuacjach trudnych”.

Zespół ds. ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.